

Konsekvensanalys föreskriftsändring

Denna konsekvensanalys redogör för effekterna av förslagen på ändringar av föreskrift (STEMFS 2018:2) om reduktion av växthusgasutsläpp genom inblandning av biodrivmedel i bensen och dieselbränsle.

Bakgrund

Regelverket för reduktionsplikt trädde i kraft den 1 juli 2018. Det anger att den som är skattskyldig för bensen och dieselbränsle är skyldig att minska växthusgaspåverkan från dessa genom inblandning av biodrivmedel. De ska också redovisa uppfyllandet av reduktionsplikt till Energimyndigheten varje år. Om de inte har uppfyllt sin plikt måste de betala en avgift per varje kilogram koldioxidekvivalent som överskrider plikten.

Det är främst drivmedelsleverantörer som anmält att de har reduktionsplikt, men det finns också några användare som har eget skatteupplag och själva är skattskyldiga. Beräkningen av utsläppsreduktion sker med hänsyn taget till ingående drivmedelskomponenters energiinnehåll och deras växthusgaspåverkan i livscykelperspektiv. Det finns normalvärden som ska användas för energiinnehåll och växthusgaspåverkan för fossila drivmedelskomponenter. För biodrivmedel kan växthusgaspåverkan också bestämmas genom faktiska beräkningar. Det är också möjligt att göra en faktisk mätning av energiinnehållet i ett biodrivmedel om det saknas normalvärde för det (biobensen är ett sådant exempel).

Problembeskrivning och lösning

Enligt [6 § i förordningen om reduktionsplikt](#) ska man använda sig av normalvärden för värmevärden från förnybartdirektivet¹ när man bestämmer den reduktionspliktiga energimängden för biodrivmedel. Förnybartdirektivet innehåller värmevärden uttryckta både som MJ/liter och MJ/kilogram. När Energimyndigheten meddelade föreskrifter gjordes dock valet att endast ta med MJ/liter. Motivet till det valet var dels att rapportering historiskt sett har skett i den enheten, men också att förordningen anger att man ska redovisa fossila komponenter i den enheten (gäller fortfarande).

Det har dock kommit till Energimyndighetens kännedom att det finns biodrivmedel som avviker avsevärt (fem procent) från de normalvärdena. Det beror på att densiteten för dessa biodrivmedel är högre än de biodrivmedel som har legat till grund för förnybartdirektivets normalvärden. Resultatet av det blir att de biodrivmedel vars värmevärde är högre än normalvärdet beräkningsmässigt inte bidrar till utsläppsreduktion i lika hög utsträckning som om ett faktiskt värmevärde hade använts. Det innebär en konkurrensmässig nackdel för dessa biodrivmedel, eftersom utsläppsreduktionen är förknippad med en ekonomisk

¹ [Direktiv \(2009/28/EG\) om främjande av användningen av energi från förnybara energikällor](#)

fördel. Det är sannolikt att dessa biodrivmedel kommer att vara attraktiva för svenska drivmedelsleverantörer nu och i framtiden. Det kommer i framtiden sannolikt att finnas ytterligare volymer av biodrivmedel vars värmevärden väsentligt avviker från normalvärdena. Dels kan de producenter som redan idag avviker komma att öka sin produktion, men det kan också tillkomma nya producenter som har samma problem. Det är viktigt att ge dessa rättvisa förutsättningar på den svenska biodrivmedelsmarknaden.

I syfte att undvika onödiga kostnader och konkurrensmässiga nackdelar för vissa biodrivmedel föreslår Energimyndigheten att låta leverantörer som har reduktionsplikt redovisa mängden biodrivmedel i enheten kilogram. Det ska dock endast vara tillåtet att använda det alternativet om biodrivmedlet har ett faktiskt uppmätt värmevärde som avviker från normalvärdet för energiinnehåll per liter med mer än två procent. Motivet till det är att normalvärdena är avrundade till heltal. Därför skulle det exempelvis kunna vara fördelaktigt att välja att rapportera i kilogram om normalvärdet i kilogram är avrundat uppåt medans motsvarande normalvärde för liter är avrundat nedåt. Eftersom detta inte är syftet med regeländringen ska alternativet att redovisa i kilogram vara förbehållet för biodrivmedel som väsentligt avviker från normalvärdet.

Energimyndigheten har bedömt att två procents avvikelse ska anges som väsentlig avvikelse. Inom rapporteringen av biodrivmedel enligt lagen om hållbarhetskriterier är det tillåtet att själv ange ett värmevärde. Tabellen nedan anger hur stor andel av rapporterade biodrivmedel som ligger inom två procents avvikelse från normalvärdet.

Biodrivmedel	Andel som inte väsentligt avviker från normalvärdet
Etanol	99,3 %
FAME	88,2 %
HVO	90,7 %

Fastställande av faktiskt värmevärde

Den som tillhandahåller ett biodrivmedel som väsentligt avviker från ska ha fastställt det faktiska värmevärdet enligt samma metod som föreskrivs i 10 § andra stycket. Värmevärdet ska alltså bestämmas med hjälp av bombkalorimeter och metoden ska vara dokumenterad och ha en precision på åtminstone 0,4 MJ/kg. Det är samma metod som ska användas för nya typer av biodrivmedel för vilka det inte finns något normalvärde. Energimyndighetens uppfattning är att det alternativet är rättvist och konsekvent.

Ekonomiska effekter

Tolv företag har till Energimyndigheten anmält att de har reduktionsplikt. De kommer ha möjlighet att rapportera biodrivmedel i kilogram istället för kubikmeter. Innebörden av detta är att det blir lättare för dem att uppfylla reduktionsplikten i det fall de använder vissa biodrivmedel med hög densitet jämfört med nu gällande regler. Det minskar också risken för att de ska behöva betala den reduktionspliktsavgift som är förenad med att inte uppfylla reduktionsplikten. Ett företag som producerar biodrivmedel vars värmevärde avviker väsentlig från normalvärdena kan få ett ökat ekonomiskt värde för sin produkt.

Det kommer fortfarande att vara tillåtet att rapportera på samma sätt som nu gällande föreskrifter anger. De nya reglerna är alltså inte tvingande, utan endast en möjlighet som företag kan utnyttja om det finns en ekonomisk fördel med det.

Ikraftträdande

Vi föreslår att ändringen träder i kraft den 1 januari 2019. Det innebär att de företag som har reduktionsplikt kan redovisa sin reduktionsplikt enligt de nya bestämmelserna redan för reduktionspliktsåret 2018. Förutom detta remisstillsfälle kommer Energimyndigheten att informera om ändringarna i relevanta sammanhang, exempelvis genom branschorganisationen SPBI, via nyhetsbrev och på webben.

Räkneexempel

Företag X har levererat både bensin och diesel och ska redovisa reduktionsplikt till Energimyndigheten. I dessa drivmedel har det ingått olika typer av biodrivmedel från olika producenter:

Etanol från producent A med ett uppmätt värmevärde på **21,3 MJ/liter**

Det uppmätta energiinnehållet är endast **1,4 procent större** än normalvärdet 21 MJ/liter. Därför ska etanolen redovisas i kubikmeter.

FAME från producent B med ett uppmätt värmevärde på **33,7 MJ/liter**

Det uppmätta energiinnehållet är **2,1 procent större** än normalvärdet 33 MJ/liter. Därför kan FAME:n redovisas i kilogram.

HVO från producent C med ett uppmätt värmevärde på **34,5 MJ/liter**

Det uppmätta energiinnehållet är endast **1,5 procent större** än normalvärdet 34 MJ/liter. Därför ska HVO:n redovisas i kubikmeter.

HVO från producent D med ett uppmätt värmevärde på **35,7 MJ/liter**

Det uppmätta energiinnehållet är **5 procent större** än normalvärdet 34 MJ/liter. Därför kan HVO:n redovisas i kilogram.

Företag Y har levererat 500 kubikmeter diesel som innehåller:

- 380 kubikmeter fossil diesel
- 25 kubikmeter FAME
 - med växthusgasintensiteten 32 g/MJ
 - som använder normalvärdet i MJ/liter
- 95 kubikmeter HVO från producent D
 - med växthusgasintensiteten 15 g/MJ
 - vars värmevärde avviker med fem procent från normalvärdet

Reduktionsplikten som företag Y ska uppfylla är 19,3 procent. Om företag Y redovisar mängden HVO i kg uppfyller företaget reduktionsplikten med 121 kg tillgodo. Om företag Y istället redovisar mängden i liter missar de reduktionsplikten med **9 851 kg** och måste betala **39 403 kr** i reduktionspliktsavgift.

Företag Z producerar HVO som har en densitet på 0,812 kg/liter. Den årliga produktionen är 125 000 kubikmeter och växthusgasintensiteten inklusive transport och distribution är i genomsnitt 17 g/MJ. Företag Z säljer all sin HVO till den svenska låginblandningsmarknaden. Om deras kunder redovisar sin reduktionsplikt i liter med tillhörande normalvärde bidrar företag Z:s HVO till 331 925 000 kg utsläppsminskning. Redovisar de istället i kg uppnår de totalt 348 521 250 kg. Det är 16 596 250 kg mer, eller motsvarande **66 385 000 kr** omräknat till reduktionspliktsavgift.